

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/177/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813224528
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3813224528.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej v právnej veci navrhovateľa V. T., s.r.o., IČO : XXXXXXXX, J. XXX/XXX, P. H. 3, proti odporcovi S. K., o zaplatenie 407,97 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 02. decembra 2014, č. k. 9C/40/2014-41, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia citoval ust. § 52 ods. 1, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z. z., § 497 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa T., IČO : XXXXXXXX ako veriteľ a odporca uzavreli dňa 25.05.2009 Zmluvu o úvere, ktorá neobsahuje žiadne údaje o účele úveru. Odporca zmluvu uzavrel ako fyzická osoba, pričom v zmluve nie je uvedený účel úveru, skutočnosti uvádzané v žiadosti o úvere nie sú pre strany záväzné a pre posúdenie veci relevantné. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 500 eur s celkovými nákladmi dlžníka spojenými s úverom vo výške 445 eur. Odporca sa zaviazal vrátiť úver v celkovej výške 945 eur v 12 mesačných splátkach po 78,75 eur, splatných do 25. dňa v mesiaci. Odporca potvrdil prevzatie finančných prostriedkov svojim podpisom na zmluve. Súd prvého stupňa právny vzťah medzi účastníkmi konania založený zmluvou o úveru, i keď ide o zmluvu uzavretú podľa ustanovení Obchodného zákonníka považoval za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase jej uzavretia. Vzhľadom na právnu úpravu zákona č. 258/2001 Z. z. účinnú v čase uzavretia zmluvy uviedol, že predmetnú zmluvu možno podriaďiť režimu zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase jej uzavretia. Z uvedeného dôvodu na predmetný vzťah a právo navrhovateľa aplikoval premlčaciu dobu podľa Občianskeho zákonníka, ktorá je trojročná. Uviedol, že i keď premlčanie práva zo spotrebiteľskej zmluvy nie je predmetom zmluvných dojednaní, použitie ustanovení o premlčaní podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, vzhľadom na to, že spotrebiteľská zmluva je inštitútom občianskeho práva a požíva ochranu podľa zásad občianskeho práva je nevyhnutné. Nakoľko splatnosť celého úveru nastala 25.06.2010 navrhovateľovi trojročná premlčacia doba uplynula najneskôr 25.06.2013. Návrh vo veci podal dňa 19.11.2013, t. j. po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, z ktorého dôvodu súd prvého stupňa jeho návrh ako premlčaný zamietol. Nakoľko došlo k premlčaniu istiny, došlo k premlčaniu aj jej príslušenstva, a to zmluvných úrokov, ktoré boli splatné spolu so splátkou istiny ako i úrokov z omeškania. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že si náhradu trov neuplatnil.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a návrhu v celom rozsahu vyhovel. Dôvodil tým, že k premlčaniu dlhu nedošlo, nakoľko navrhovateľ uplatnil v premlčacej dobe svoje právo na súde, kde sa v konaní riadne pokračovalo až do rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne. Mal za to, že počas tohto konania premlčacia doba neplynula. V tejto súvislosti poukázal na tú skutočnosť, že pokiaľ nie je v iných ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. V tejto súvislosti uviedol, že dňa 08.03.2010 podal návrh na začatie rozhodcovského konania o zaplatenie 1.016,10 eur s príslušenstvom na Stály rozhodcovský súd spoločnosti J., ktorý vo veci dňa 14.07.2010 vydal rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.08.2010 a vykonateľnosť dňa 26.08.2010. Následne na základe uvedeného rozsudku navrhovateľ podal dňa 13.10.2010 návrh na vykonanie exekúcie na peňažné plnenie na Exekútorský úrad Q. - JUDr. A. E., ml. - súdny exekútor, E. F.. Exekútor začal exekučné konanie vedené na Okresnom súde Prievidza, č. k. 9Er/2815/2010 a Okresný súd Prievidza požiadal o poverenie výkonu exekúcie. Okresný súd Prievidza uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čo následne potvrdil uznesením Krajský súd v Trenčíne zo dňa 06.06.2011. Zároveň navrhovateľ dôvodil, že v zmysle článku II. bod. 7 zmluvy o úvere, predmetný úver bol navrhovateľovi poskytnutý na obchodnú, resp. podnikateľskú činnosť.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vyhodnotil dôkazy v konaní vykonané každý jednotlivito a všetky vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil, z akých dôvodov, a ktoré tvrdenia účastníkov mal za preukázané, a ktoré nie, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Námietky navrhovateľa, uvedené v podanom odvolaní, preto nemohli v danej veci privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní totiž neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa dodáva nasledovné :

Odvolací súd konštatuje, že zmluvný vzťah medzi navrhovateľom a odporcom na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 25.05.2009 je spotrebiteľským vzťahom. Navrhovateľ pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a nepodarilo sa mu vierohodne preukázať, že odporca konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Zo žiadosti o úver nepochybne vyplýva, že odporca uvádzal svoje pracovné zaradenie ako pomocný pracovník v kožiarstve, ako zamestnávateľa uviedol G. Zmluva, ktorá mu bola predložená bola na pretlačenom formulári, nemal možnosť ovplyvniť jej znenie, pričom je nepochybné, že úver nepoužil na obchodnú činnosť, nakoľko je nepochybné, že v tom čase bol v riadnom pracovnom pomere, čo zároveň vylučuje, že daný úver bol poskytnutý na obchodnú činnosť. Je preto dôvodné priznať navrhovateľovi postavenie dodávateľa a odporcovi postavenie spotrebiteľa. Bolo, preto potrebné v danej veci otázku premlčania posúdiť podľa § 101 Občianskeho zákonníka tak, ako to správne konštatoval súd prvého stupňa. Odvolací súd nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenia o premlčacej trojročnej dobe podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník ako korekt z občianskeho súkromného práva obsahuje úpravu premlčania a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. V danej veci z obsahu spisu vyplýva, že odporca uzavrel zmluvu o úvere dňa 25.05.2009, pričom sa zaviazal splácať úver v mesačných splátkach 78,75 eur s počtom splátok 12, so splatnosťou prvej mesačnej splátky 25.06.2009. Vzhľadom na skutočnosť, že splatnosť prvej mesačnej splátky bola dňa 25.06.2009 pri počte splátok 12, bola posledná mesačná splátka splatná dňa 25.05.2009. Návrh navrhovateľa súd prvého stupňa preto správne z dôvodu premlčania zamietol.

Odvolačný súd poukazuje na aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v súvislosti s novelou zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vykonanú zákonom č. 102/2014 Z. Z. s účinnosťou od 01.05.2014 v čl. VIII., podľa ktorej v zmysle § 5b orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátenie jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť, alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Ide o ustanovenie, ktoré ukladá povinnosť najmä súdom (ex offa) skúmať, či v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami nedošlo k premlčaniu. Vzhľadom k tomu, že táto novela zákona o ochrane spotrebiteľa nemá prechodné ustanovenia, má súd povinnosť prihliadnuť k premlčaniu ex offa pri všetkých sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv v čase svojho rozhodovania (napr. 3 MCdo 14/2014)

Je nesporné, že dlhšiu dobu bola súdna prax pri posudzovaní právnych vzťahov, vyplývajúcich z úverových a podobných zmlúv, vrátane zmlúv o osobnom účte uzavretých medzi bankou a spotrebiteľom podľa Obchodného zákonníka, nejednotná pri posudzovaní týchto právnych vzťahov v otázke premlčania. Novela Občianskeho zákonníka, vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. v znení zákona č. 151/2014 Z. z. v bode 1. v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pripojila vetu: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť 01.05.2014 a právny predpis, ktorého je súčasťou, nemá prechodné ustanovenia. To znamená, že od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Citovaná právna úprava dáva odpoveď na zjednotenie súdnej praxe v otázke premlčania pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka aj pred účinnosťou tejto novely. Z dôvodovej správy k zákonu č. 102/2014 Z. z. vyplýva, „že na zmluvy uzatvárané spotrebiteľmi, t. j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Znamená to, že ak si zmluvné strany písomne dohodli v zmysle § 262 Obchodného zákonníka, že sa ich vzťah bude riadiť Obchodným zákonníkom, pre spotrebiteľské zmluvy to bude inak. Rovnako to bude platiť aj pre tzv. absolútne obchody, upravené v § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. Ak sa uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, keďže v Občianskom zákonníku nie je upravená, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné bude vzťahovať Občiansky zákonník“. Uvedené znamená, že na premlčaciu dobu v spotrebiteľských zmluvách treba aplikovať úpravu v Občianskom zákonníku (§ 101), teda trojročnú premlčaciu dobu.

Pokiaľ navrhovateľ v podanom odvolaní dôvodí tým, že svoje právo uplatnil v premlčacej dobe na súde podaním návrhu na začatie rozhodcovského konania na Stály rozhodcovský súd spoločnosti J. ktorý vo veci vydal rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.08.2010 a vykonateľnosť dňa 26.08.2010 odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že v danom prípade v exekučnom konaní súd posúdil rozhodcovský rozsudok ako nulitný, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, teda nešlo s spôsobilý exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, z ktorého dôvodu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zamietol. Pretože rozhodcovská doložka v danom prípade bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou, v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná a nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu v danej veci konať a rozhodnúť. Z uvedeného možno vyvodiť, že Stály rozhodcovský súd spoločnosti J. nebol príslušným orgánom na prejednanie a rozhodnutie danej veci v dôsledku, čoho podaním návrhom na začatie konania na tento orgán ani pokračovaním za začatím konaní nemohlo dôjsť k zastaveniu - spočívaniu danej premlčacej lehoty. Takéto konanie nemožno považovať totiž za riadne uplatnenie práva v konaní na súde.

Odvolačný súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR zo dňa 24.02.2011, č. k. IV. ÚS 55/2011-19, v ktorom Ústavný súd zaujal stanovisko, že pokiaľ súd vyslovil názor, že rozhodcovská doložka, ktorá znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde, je neprijateľná a prieči sa dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom, resp. že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka za použitia ich výkladu v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS, tieto závery súdov nemožno

považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušného ustanovenia ESP a k porušeniu základných práv sťažovateľa nedošlo.

Z týchto dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p., keď úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a navyiac mu ani žiadne trovy nevznikli.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.